

ERFGOEDVISIE SCHOUWEN-DUIVELAND

'Ons eiland, ons erfgoed'

Gemeente Schouwen-Duiveland

Waarom een erfgoedvisie?

Aanleiding

Evaluatie erfgoedbeleid vanaf 2012

Actielijst erfgoed – 10 punten plan 2012-2018:

1. *We richten het platform cultureel erfgoed Schouwen-Duiveland op.*
2. *We versterken de erfgoedcoördinatie.*
3. *We onderzoeken de beschermingswaardigheid van gemeentelijke monumenten.*
4. *We ontwikkelen instrumentarium ter bescherming van ons erfgoed.*
5. *We ondersteunen monumenteneigenaren bij het zoeken naar subsidiemogelijkheden.*
6. *We ontwikkelen producten gericht op het beleven en benutten van ons erfgoed.*
7. *We onderzoeken de oprichting van een Molenstichting.*
8. *We ondersteunen musea.*
9. *We stellen een monumentenverlichtingsplan op.*
10. *We ontsluiten informatie via het gemeentearchief.*

Gemeente Schouwen-Duiveland

Waarom een erfgoedvisie?

Aanleiding

Evaluatie erfgoedbeleid vanaf 2012

5 actiepunten toegevoegd:

11. Actualiseren archeologiebeleid.

12. Herbestemming leegstaande/ leegkomende monumenten.

13. Invoering Omgevingswet.

14. Financiële ondersteuning eigenaren gemeentelijke monumenten.

15. Verduurzaming monumenten.

Gemeente Schouwen-Duiveland

Waarom een erfgoedvisie?

Aanleiding

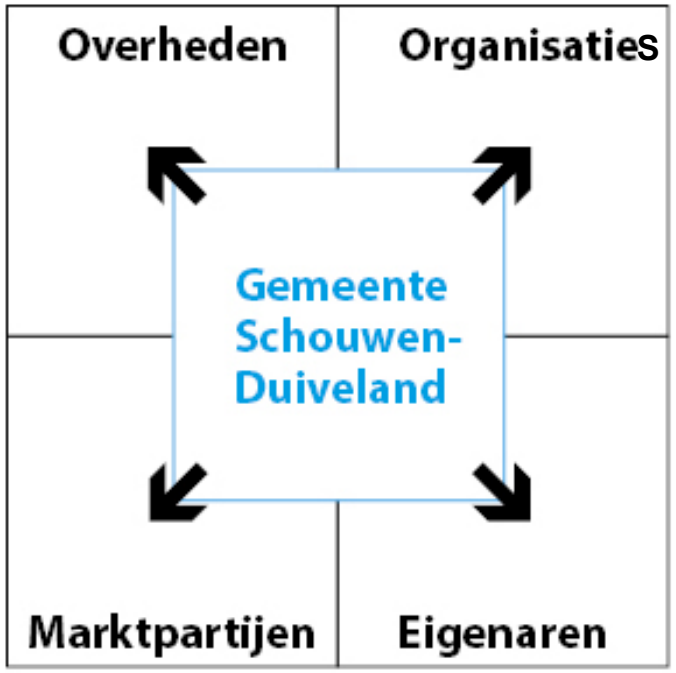
Coalitieakkoord 2022-2026

- Aandacht voor behoud, zichtbaar maken en benutten immaterieel erfgoed
- Goed zorgen voor materieel erfgoed, in gesprek daarover met Erfgoedplatform
- Adviezen Erfgoedplatform:

- Evenwichtige lijst gemeentelijke monumenten en compenseren van eigenaren.
- Loketfunctie voor eigenaren van monumenten.
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving voor monumentenbehoud op orde.
- Erfgoedbeleid: anticiperen op nieuwe wetgeving (Erfgoedwet, Omgevingswet) en het toezicht van de Provincie.
- Erfgoed en erfgoedbeleid opnemen in overdrachtsdossier voor het nieuwe college.

Gemeente Schouwen-Duiveland

Waarom een erfgoedvisie?

Taken van de gemeente

Erfgoedplatform

- adviesorgaan van gemeente
- vertegenwoordigers van erfgoedorganisaties
- verspreiding kennis
- betrokken bij Open Monumentendag, Erfgoedprijs S-D en herijking gemeentelijke monumenten

Wettelijke taken

- Erfgoedwet (2016) & Omgevingswet (2024)
- Verplicht: erfgoedverordening en gemeentelijke adviescommissie vergunningverlening
- Omgang met monumenten: toezicht (& handhaving) instandhoudingsplicht monumenten
- Loketfunctie voor eigenaren
- Bevoegd gezag archeologie
- Nieuw: cultuurhistorische waarden in het omgevingsplan

Gemeente Schouwen-Duiveland

Wat is erfgoed?

Materieel erfgoed	**Immaterieel erfgoed**
Cultuurlandschap	Festiviteiten, rituelen en sociale praktijken
Archeologisch erfgoed *	Spreken, vertellen en zingen
Maritiem erfgoed	Uitvoerende kunsten
Gebouwde en groene monumenten	Traditioneel vakmanschap/ambachten
Archieven en musea *	Culinaire tradities

Gemeente Schouwen-Duiveland

Cultuurlandschap

- Inlagen, karrevelden
- Duinen, polders
- Buitenplaatsenland-schap Schuddebeurs

Gemeente Schouwen-Duiveland

Archeologisch erfgoed *

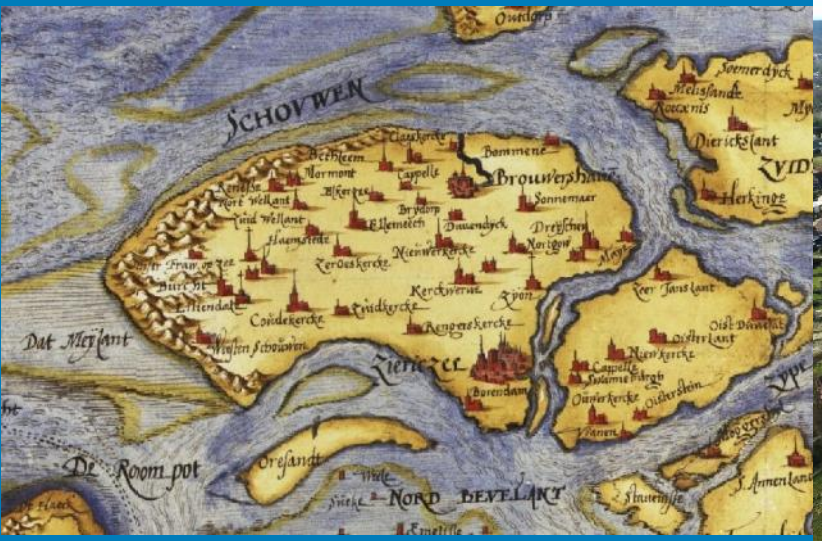
- Meestal ondergronds
- Belangrijke vindplaatsen:
  Ringwalburg
  Brabers Haamstede,
  mottekastelen
- 9 rijksmonumenten

Gemeente
Schouwen-Duiveland

Maritiem erfgoed

- Historische schepen
- Scheepswrakken
- Havens, kades, bruggen, vaarwegen
- Verdronken dorpen

Gebouwd en groen erfgoed

Rijksmonumenten: 823

- Woningen en woningbouwcomplexen: 624
- Boerderijen, molens, bedrijven: 49
- Religieuze gebouwen: 29
- Kastelen, landhuizen, buitenplaatsen: 26 (incl. complexen)
- Verdedigingswerken: 10
- Overig: waterbouw, recreatie, cultuur, gezondheid, bestuursgebouwen en voorwerpen: 47

Beschermde stads- en dorpsgezichten: 4

Gemeentelijk monumenten: 314

Archieven en musea *

Gemeentearchief = Zeeuws Archief

8 musea ondersteund door de gemeente:

- Stadhuismuseum
- Watersnoodmuseum
- Brouws Museum
- Brusea Bruinisse
- Museumboerderij Goemanszorg
- Museumhaven
- Burghse Schoole
- Cameramuseum

Immaterieel erfgoed

- Festiviteiten en rituelen
- Spreken, vertellen en zingen
- Uitvoerende kunsten
- Traditioneel vakmanschap en ambachten
- Culinaire tradities

Visie: het behouden en beleven waard

- Schouwen-Duiveland is een echte erfgoedgemeente.
- Erfgoed draagt bij aan een mooie en fijne leefomgeving.
- Erfgoed draagt bij aan de identiteit van stad en dorp.
- De gemeente Schouwen-Duiveland heeft niet alleen aandacht voor het verleden, maar ook voor de toekomst.
- De gemeente voert de taken op het gebied van erfgoed uit in het belang van dat erfgoed, maar ook in het belang van en met aandacht voor eigenaren, inwoners en bezoekers.

Gemeente Schouwen-Duiveland

Doelstellingen

1. Basis op orde voor de wettelijke taken.
2. Erfgoed behouden, beleven en benutten.
3. Leefbaarheid bevorderen.
4. Erfgoed als inspiratiebron voor ruimtelijke ontwikkelingen.
5. Erfgoed samen beleven.

Gemeente Schouwen-Duiveland

Uitvoeringsprogramma 2024-2028

Actie	Activiteit (structureel)	Activiteit (incidenteel)	Jaar/ jaren van actie
1		Beschrijven proces vergunningverlening activiteit monumenten.	2025
2		Beschrijven VTH-proces voor monumenten.	2025
3		Inventariseren en invullen behoefte personele capaciteit VTH.	2025
4	Jaarlijks voorlichten eigenaren monumenten (nieuwsbrief – monumentenschildje, QR-code).		2024–2028
5	Inrichten fysiek en digitaal loket voor monumenteneigenaren.		2024–2028
6	Instandhouden rijksmonumenten in gemeentelijk bezit.		2024–2028
7		Inventariseren restauratiebehoefte rijksmonumenten in gemeentelijk bezit.	2025
8		Onderzoeken bredere openstellingsmogelijkheden.	2025
9		Inventariseren cultuurlandschappen, cultuurhistorische objecten, enzovoort ten behoeve van omgevingsplan.	2027
10 a		Beoordelen voorgedragen objecten voor gemeentelijke bescherming.	2024
10 b		Voorstel herijking erfgoedverordening.	2025

Gemeente Schouwen-Duiveland

Uitvoeringsprogramma 2024-2028

Actie	Activiteit (structureel)	Activiteit (incidenteel)	Jaar/ jaren van actie
11	Ondersteunen eigenaren gemeentelijke monumenten.		2025–2028
12		Opstellen overzicht immaterieel erfgoed en bevorderen beleving.	2026–2027
13	Bevorderen haalbaarheidsonderzoeken neven- of herbestemmingen.		2024–2028
14	Voortzetten subsidies en regelingen voor verduurzaming van monumenten en voortzetten voorlichten eigenaren van monumenten over verduurzaming.		2024–2028
15	Bevorderen onderzoek wonen in leegkomende kerken.		2024–2028
16		Betrekken erfgoed bij opstellen omgevingsplan.	2026 Naar verwachting, onderzoek volgt.
17		Uitbreiden en verjongen erfgoedplatform.	2026
18	Voortzetten Open Monumentendag via Erfgoedplatform.		2024–2028
19 a	Bevorderen samenwerking erfgoedorganisaties.		2024–2028
19 b	Bevorderen erfgoededucatie in het onderwijs.		2025-2028
19 c	Inventariseren behoefte erfgoededucatie samen met scholen.		2025
20		Vervolg geven aan Verhaallijnen Schouwen-Duiveland.	2026

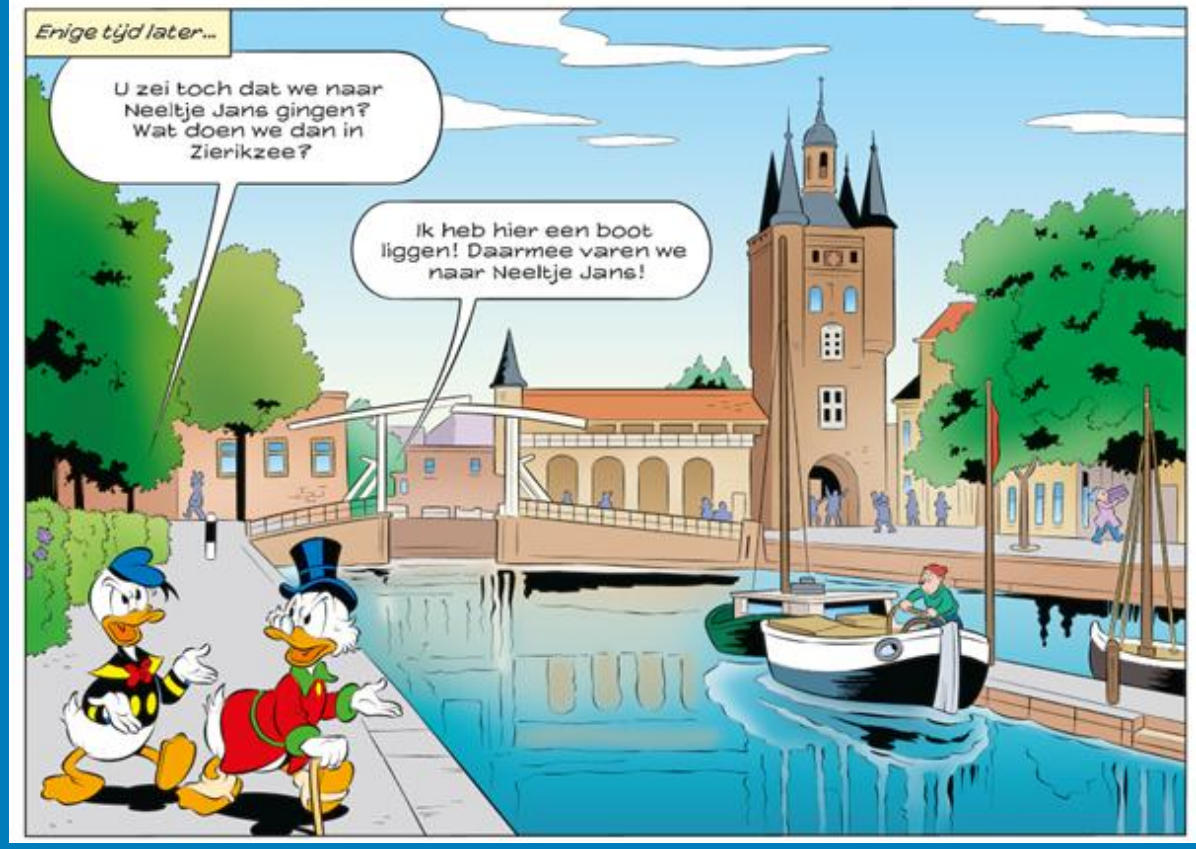
Gemeente Schouwen-Duiveland

Bedankt voor uw aandacht

ERFGOEDVISIE
SCHOUWEN-DUIVELAND

'Ons eiland, ons erfgoed'

Gemeente
Schouwen-Duiveland

www.erfgoedregistratie.nl